

Dosarul nr. 2ra-1230/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), (jud. V. Jomiru-Niculița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

29 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea, și de către Ivașchevici Aliona, reprezentată de avocatul Perți Ina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rusu Irina și Litvinova Lidia împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, intervenient accesoriu Ivașchevici Aliona cu privire la constatarea faptului, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, și de către Ivașchevici Aliona și menținută hotărârea din 13 iulie 20xx a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani)

c o n s t a ț ă :

La 06 martie 2017, Rusu Irina și Litvinova Lidia au depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, intervenient accesoriu Ivașchevici Aliona cu privire la constatarea faptului, încasarea prejudiciului material și moral.

În susținerea cererii de chemare în judecată au invocat că, la 03 februarie xxxx, Rusu Irina a fost internată în IMPS Spitalul Clinic Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail” din mun. Chișinău din cauza xxxxxx xxxxx. În cadrul instituției medicale respective pacienta Rusu Irina a fost xxxxxx mai multor xxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx

Reclamantele au indicat că, xxxxxx xxxxxxxx a început la xx februarie xxxx

ora xx:xx prin xxxxx xxxxxx și a fost efectuată de medicii chirurghi Revencu Serghei, Vermeniuc Octavian și medicul xxxxxx Aliona Ivașchevici. În timpul xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx.

În viziunea reclamantelor, asistența medicală care a fost acordată Irinei Rusu în IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” a fost una necalificată și eronată, iar în rezultatul acțiunilor neglijente a personalului medical i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral xxxxxxx.

Din acest considerent, au depus o plângere la IP Rîșcani mun. Chisinau solicitând atragerea la răspundere a persoanelor responsabile de prejudicierea xxxxxxx sale. Iar, la 19 octombrie 2015, Inspectoratul de Politie Rîșcani a pornit o cauză penală în baza art.213 lit. a) Cod penal pe faptul încălcării de către medici a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale.

La 27 octombrie 2015, prin ordonanța organului de urmărire penală pe caz a fost numită o expertiză medico-legală pentru a stabili gradul de vinovăție a personalului medical.

Prin Raportul de expertiză medico-legală nr.409 din 23 martie 2016 s-a constatat că, la 03 februarie xxxx, pacientei Rusu Irina i-a fost efectuată xxxxxxx xxxxxx - xxxxxxx. Xxxxxxxxxxxx. Xxxxxxxxxxxx.

Astfel, raportul de expertiza medico-legală nr.409 din 23 martie 2016 a confirmat faptul că, decizia de a efectua xxxxxx xxxxxxx a fost una greșită, neargumentată și incorectă, xxxxxxx și xxxxxxx nu era nici indicată, nici necesară și putea fi evitată.

Prin răspunsul nr.19381 al Procurorului sect. Rîșcani din 12 decembrie 2016 se confirmă faptul că decizia de tactică și volum de xxxxxxx îl ia medicul operator, adică de Ivașchevici Aliona, care personal a luat decizia de a efectua xxxxxx xxxxxxx, care a și efectuat-o personal.

La 11 iulie 2016, medicului xxxxxxx Ivașchevici Aliona, care a participat la xxxxxxx xxxxxxx din 03 februarie xxxx i-a fost înaintată învinuirea în baza art.213 lit.a) Cod penal, cu dispunerea xxxxxxxlor în vederea găsirii învinuitei și reținerea ultimei.

În rezultatul xxxxxxx xxxxxxx din xx februarie xxxx, efectuate de către medicii din cadrul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” viața reclamantei Rusu Irina s-a schimbat în mod radical, totul s-a schimbat la modul de viață trăit până la xxxx xxxxx.

Reclamantele au indicat că, nimeni din personalul medical nu i-a solicitat Irinei Rusu xxxxx pentru efectuarea xxxxxxx xxxxxxx, nimeni nu i-a explicat în ce constă xxxxxxx sau care ar putea fi consecințele, deși la acel moment xxxxxx ei nu era xxxxx, ea era xxxxxx și xxxxx. Ulterior, Rusu Irina a aflat că acordul informat pentru xxxxxx xxxxxxx a fost semnat de mama sa.

Din fișa medicală a xxxxx de xxxxxxx nr.1123/166 rezultă și se confirmă poziția reclamantei față de xxxxxxx acesteia la xx februarie xxxx, xxxxxxx xxxxxxx era de xxxxxx xxxxxxx, xxxxx de xxxxxxx nu avea. Astfel, Rusu Irina putea să-și exprime acordul xx xxxxxxx xxxxxxx, însă personalul medical contrar prevederilor legale nu i-au solicitat xxxxxx ei, dar mama sa Litvinova Lidia a semnat un acord pentru xxxxxx xxxxxxx, dar nu pentru xxxxxxx xxxxxxx și xxxxxxx xxxxxxx ale fiicei sale.

Din considerente necunoscute, medicii chirurghi au decis efectuarea xxxxxxxx xxxxxxxx prin metoda Xxxxxxxx, care de fapt, este o xxxxxx xxxxxx care constă în deschiderea xxxxxx xxxxxx și a xxxxxx, decizia de a xxxxxx metoda xxxxxxxx a presupus efectuarea unei xxxxxx pe xxxxxx reclamantei de o xxxxxx de aproximativ xx xx. Cu toate acestea, medicina contemporană oferă posibilitatea de a utiliza metode cu mult xxxxxx xxxxxx, cum ar fi Xxxxxxxx, fiind o procedură xxxxxxxx ce folosește un xxxx xxxxxx, xxxxxx, numit xxxxxxxx, ce este xxxxxx în xxxxxx printr-o xxxxxx xxxxxx la nivelul xxxxxx xxxxxxxx și care este folosită pentru examinarea xxxxxx xxxxxxxxe sau xxxxxx interne. Aceasta este folosită pentru xxxxxx unor xxxxxx precum xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx. În multe cazuri, xxxxxxxx elimină necesitatea unei xxxxxx xxxxxx ce ar necesita o xxxxxx mare a xxxxxx. Xxxxxxxx implică riscuri mai mici, este mai puțin costisitoare și IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhangel Mihail” dispune de astfel de utilaj medical, prin urmare efectuarea xxxxxxxx a provocat xxxxxx xxxxxx xxxxxx reclamantei, xxxxxxxx care puteau fi evitate.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.409 din 23 martie 2016 în timpul xxxxxxxx xxxxxxxx pacientei Rusu Irina, după xxxxxx medicii chirurghi au constatat xxxxxx xxxxxx: xxxxxx xxxxxx xxxxxx xxxxxx și au solicitat xxxxxx medicului xxxxxxxx Ivașchevici Aliona. Procuratura sect. Rîșcani care gestionează în prezent acest caz susține că, anume medicul xxxxxxxx Aliona Ivașchevici personal a luat decizia de a efectua xxxxxx xxxxxx, care a și efectuat-o personal.

Ulterior, reclamanta Rusu Irina a aflat ca la ora 15:30 în IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhangel Mihail”, toți medicii xxxxxxxx cu experiență erau plecați, rămânând de serviciu doar medicul xxxxxxxx obstetrician Aliona Ivașchevici care la acel moment avea doar 28 ani, și activa în acea instituție medicală doar 3 ore pe zi și niciodată nu a efectuat astfel de xxxxxx xxxxxxxx anterior.

În timpul xxxxxxxx reclamantei i-au fost xxxxxx xxxxxx xxxxxx și xxxxxx xxxxxx, această decizie conform raportului de expertiză medico-legală din 23 martie 2016 a fost incorectă și neargumentată atât prin datele din fișa medicală, cât și conform literaturii de specialitate (xxxxxxxle xxxxxx efectuate au confirmat xxxxxx că xxxxxx nu xxxxxx xxxxxx xxxxxx). Astfel, xxxxxx xxxxxx și xxxxxx xxxxxx putea fi evitată, dacă medicii care efectuau xxxxxxxx xxxxxxxx ar fi dat dovadă de profesionalism și competență.

Prejudiciul cauzat xxxxxx reclamantei Rusu Irina prin acțiunile ilegale ale personalului medical din cadrul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhangel Mihail” este imens și din păcate irecuperabil. Prejudiciul moral se manifestă prin următoarele xxxxxx xxxxxx și xxxxxx pe care Rusu Irina le-a xxxxxx și xxxxxx să le xxxxxx zilnic și anume:

xxxxxx provocată de xxxxxx de a xxxxxx xxxxxx. Rusu Irina a fost supusă xxxxxxxx xxxxxxxx la o xxxxxx foarte xxxxxx de doar xx xxx, xxxxxx nejustificată a xxxxxxxx xxxxxxxx (xxxxxxx xxxxxxxx și xxxxxxxx) au cauzat xxxxxx pe xxxxxx de a xxxxxxxx și a xxxxxxxx un xxxxxxxx, de a xxxxxx xxxxxx unei xxxxxx, de a fi xxxxxx, de a xxxxxx, a xxxxxx și xxxxxx un xxxxxxxx. Rusu Irina la momentul xxxxxxxx nu avea xxxxxxxx, dorea să xxxxxx o xxxxxx, însă din cauza unei erori medicale xx xx xx xxxxxxxx de una din cele mai mari xxxxxx din xxxxxx unei xxxxxx, cea de a xxxxxxxx un xxxxxxxx, de a-1 xxxxxx, de a fi xxxxxx „xxxx”; de a-i oferi

unui xxxxxxxx xxxxxxxx și xxxxxxxx xxxxxxxx, de a beneficia de xxxxxxxx necondiționată a unui xxxxxxxx; de a se xxxxxxxx de xxxxxxxx xxxxxxxxlor în xxxxxxxx, la xxxxxxxx, xxxxxxxx, xxxxxxxx; de a se xxxxxxxx de xxxxxxxx xxxxxxxx și material al xxxxxxxxlor la xxxxxxxx; de a se xxxxxxxx de xxxxxxxx. Imposibilitatea de a xxxxxxxx xxxxxxxx i-a cauzat Rusu Irinei o traumă xxxxxxxx imensă, această xxxxxxxx este amplificată de xxxxxxxx faptului că situația este iremediabilă. Rusu Irina este xxxxxxxx xxxxxxxx în xxxxxxxx, astfel doar prin xxxxxxxx ei urma să fie asigurată o anumită xxxxxxxx, însă xxxxxxxx ei a pus xxxxxxxx acestor xxxxxxxx.

Xxxxxxxx provocată de xxxxxxxx reclamantei de a xxxxxxxx o xxxxxxxx. Rusu Irina deja de xx xxx se află în stare de xxxxxxxx profundă, generată de xxxxxxxx pe marginea imposibilității creării unei xxxxxxxx, găsirii unui xxxxxxxx de xxxxxxxx. Până la xxxxxxxx xxxxxxxx din februarie xxxx, Rusu Irina a dus un mod de xxxxxxxx xxxxxxxx și xxxxxxxx, se afla într-o xxxxxxxx xx un xxxxxxxx, cu care xxxxxxxx să se xxxxxxx, își făceau xxxxxxx de xxxxxxxx. După xxxxxxxx xxxxxxxx, xxxxxxxxul lui Rusu Irina a aflat ca ultima nu va putea avea xxxxxxxx, din acest considerent xxxxxxxx s-a xxxxxxxx, deoarece xxxxxxxxul Irinei nu a dorit xxxxxxxx unei xxxxxxxx cu o xxxxxxxx care nu poate avea xxxxxxxx. Xxxxxxxx că nu va xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx și nu va xxxxxxxx xxxxxxxx unui xxxxxxxx un xxxxxxxx o împiedică să xxxxxxxx să-și xxxxxxxx o xxxxxxxx, o face să se xxxxxxxx xxxxxxxx și xxxxxxxx.

Xxxxxxxx provocată de xxxxxxxx de a munci și de a se xxxxxxxx xxxxxxxx. Rusu Irina deține diploma de studii superioare, este licențiată în xxxxxxxx cu o xxxxxxxx xx (limbi moderne engleză și germană). Ea a fost angajată în câmpul muncii din anul xxxx, a activat în calitate de profesoară de limba xxxxxxxx și xxxxxxxx la Liceul ” xxxxxxxx xxxxxxxx”, Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, SC „xxxxxxx”; a activat în calitate de profesoară de limba engleză la SRL „Linguata”; preda lecții individuale de limba engleză xxxxxxxxlor din diferite institute de învățământ. După xxxxxxxx xxxxxxxx din februarie xxxx, Rusu Irina nu a mai xxxxxxxx absolut deloc, nu a xxxxxxxx nici un xxxxxxxx și se află la xxxxxxxx totală a xxxxxxxx sale, Litvinova Lidia. Cauza de bază a xxxxxxxx este xxxxxxxx xxxxxxxx în care se află reclamanta, pe fonul xxxxxxxx și a xxxxxxxx xxxxxxxx pe care este nevoită să le xxxxxxxx, ea a xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx, a xxxxxxxx xxxxxxxx, xxxxxxxx și xxxxxxxx.

Xxxxxxxx cauzate de xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx. În prezent, Rusu Irina xxxxxxxx de xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx, care s-a instalat la xxxxxxxx de doar xx ani, drept consecință a xxxxxxxx xxxxxxxx a xxxxxxxx la xx februarie xxxx. Xxxxxxxx implică xxxxxxxx pentru tot xxxxxxxx xxxxxxxx a xxxxxxxx de xxxxxxxx xxxxxxxx care generează pe lângă xxxxxxxx continuă a xxxxxxxx xxxxxxxx și xxxxxxxx de xxxxxxxx, xxxxxxxx de xxxxxxxx, xxxxxxxx xxxxxxxx, xxxxxxxx, iritarea xxxxxxxx xxxxxxxx, xxxxxxxx xxxxxxxx sau xxxxxxxx acestora. Această xxxxxxxx a cauzat deja o xxxxxxxx xxxxxxxx în xxxxxxxx cu xx xx, sporește xxxxxxxx de xxxxxxxx a xxxxxxxx xxxxxxxx sau a xxxxxxxx de xxxxxxxx xxxxxxxx, sporește xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx și a xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx; xxxxxxxx xxxxxxxx.

Din cauza xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx și a xxxxxxxx, Rusu Irina este xxxxxxxx medicului de xxxxxxxx, medicului xxxxxxxx, xxxxxxxx, xxxxxxxx, xxxxxxxx, necesită xxxxxxxx xxxxxxxx, xxx fiecare x luni, xxxxxxxx xxxxxxxx a xxxxxxxx, xxxxxxxx xxxxxxxx, xxxxxxxx xxxxxxxx, xxxxxxxx, xxxxxxxx xxxxxxxx de x ori pe xx. Toate aceste xxxxxxxx xxxxxxxx pe care trebuie să le xxxxxxxx din cauza xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx implică xxxxxxxx foarte mari pentru reclamanta Rusu Irina, deoarece ea se află în

xxxxxx în xxxxxx xxxxxx xxxxxx, iar acest fapt îi reamintește de fiecare dată ca din cauza unei erori medicale ea a xxxxxx xxxxxx xxxxxx pentru xxxxxx.

Xxxxxx cauzate de xxxxxx xxxxxx xxxxxx. Rusu Irina a fost xxxxxx în instituția medicală în xxxxxx xxxxxxxx xx xxxx după xxxxxx xxxxxxxx, acele zile au fost xxxxxx și xxxxxx marcate de xxxxxx în xxxxxx xxxxxxxx (xxxxx de xx xx de la xxxxxxx) și de conștientizarea faptului ca nimic în xxxxxx sa nu v-a xxxxxx xx xx xxx. Pe lângă cea xxxxxxx de xx xx, rămasă în urma xxxxxxx xxxxxxx, Rusu Irina a xxxxxxx xxxxxx xx xx în timp de xx xxx din cauza xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx. Aceste schimbări xxxxxxx xxxxxxx și mai mult xxxxxxx xxxxxxx-xxxxxxx a reclamantei și o determină să se xxxxxx și mai xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx.

Dovada xxxxxxx xxxxxxx-xxxxxxx a reclamantei Rusu Irina este confirmată și raportul de xxxxxx xxxxxxx a xxxxxx Rusu Irina nr.042 din xx februarie xxxx efectuat de către xxxxxxxul magistru Nelea Panfil din cadrul AO Keystone Human Services Dova. Raportul a stabilit că, Rusu Irina este xxxxxxx, xxxxxx împreună cu xxxxxx xx. Deține diplomă de studii superioare, licențiată în filologie, limbi moderne, la moment nu este angajată. Acuză xxxxxx de xxxxxx xxxxxx ca și consecință unei xxxxxx xxxxxx xxxxxx în luna februarie xxxx. Scopul xxxxxxx xxxxxxxice a fost elaborarea profilului xxxxxxx- xxxxxx, identificarea și realizarea unui plan de xxxxxx xxxxxxx în scopul xxxxxx xxxxxx xxxxxxx- xxxxxx. În momentul adresării Rusu Irina xxxxxx o xxxxxx de xxxxxx xxxxxx, xxxxxx de xxxxxx, xxxxxx. Ea afirmă că xxxxxx xxxxxx xxxxxx ale xxxxxxx xxxxxxx din februarie xxxx, care au dus la xxxxxx xxxxxx xxxxxxx- xxxxxx. Rusu Irina a relatat că drept consecință a acelei xxxxxx a xxxxxx total xxxxxxx, nu se xxxxxx xxxxxx pe anumite xxxxxx, nu se xxxxxx xxxxxx la xxxxxx, nu xxxxxx crea o xxxxxx și nu-și xxxxxx xxxxxx pe xxxxxx xxxxxx.

În urma prelucrării rezultatului testului XXXXX (xxxxxx de xxxxxx a xxxxxx care xxxxxx în xxxxxx xxxxxx xxxxxx legate de xxxxxx xxxxxxxice sau de xxxxxx) s-a constatat un xxxxxx foarte înalt de xxxxxxx, particularități specifice xxxxxx de xxxxxx, xxxxxx de xxxxxx, stare xxxxxx de xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, lipsa de xxxxxx, xxxxxx de xxxxxx xxxxxx. Chestionarul de xxxxxx a xxxxxx xxxxxx este instrument de xxxxxx a xxxxxx de xxxxxx a xxxxxx de xxxxxx și oferă informații despre evoluția xxxxxxxi, iar rezultatele acestuia au scos în evidență cote foarte înalte a xxxxxx de xxxxxx, xxxxxx foarte xxxxxx de xxxxxx - xxxxxx, pierderea xxxxxx față de xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx. Manifestă o xxxxxx de xxxxxx xxxxxx, o xx xxxxxx de a xxxxxx xxxxxx xxxxxx, negarea xxxxxx xxxxxx xxxxxx. În xxxxxx prelucrării xxxxxx a fost xxxxxxxx (xxxxxxx din februarie xxxx).

xx.

Astfel, prin acțiunile ilicite ale personalului medical din cadrul IMSP „Sfântul Arhanghel Mihail” reclamantei Rusu Irina i-au fost încălcate mai multe drepturi prevăzute de legislația națională și internațională, iar suma solicitată de reclamanta Rusu Irina pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite din 03 februarie xxxx ale personalului medical din cadrul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” este de 2 000 000 de lei.

Referitor la prejudicial material Rusu Irina a menționat că, xxxxxxx xxxxxxx implică xxxxxx pentru xxxxxx xxxxxx xxxxxx a xxxxxxx de xxxxxx xxxxxx (xxxxxxx), iar aceste xxxxxx xxxxxx nu sunt xxxxxx de xxxxxx xxxxxx medicale

de xxxxxx. Rusu Irina a xxxxxx xxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx după xxxxxxxx xxxxxxxx, adică din luna martie xxxx, însă a păstrat doar o parte din bonurile fiscale pentru procurarea medicamentelor (pe anul xxxx, xxxx, xxxx). Dovada faptului că, Rusu Irina are nevoie de xxxxxx xxxxxx a xxxxxxxx de xxxxxxxxxx. xxxxxxxxxx.

Sumele de bani cheltuite pentru procurarea preparatelor medicale (xxxxx) pe anul 2015 constituie 1313,27 de lei. Sumele de bani cheltuite pentru procurarea preparatelor medicale (xxxxxxx) pe anul 2016 constituie 2800,28 de lei. Suma de bani cheltuită pentru procurarea preparatelor medicale (xxxxxx) pe anul 2017 constituie xx8,20 de lei. Astfel, o parte din suma care a fost cheltuită real pentru procurarea medicamentelor prescrise pentru anii 2015-2017 constituie în total 4371,75 de lei.

În prezent, lunar Rusu Irina trebuie să xxxxxx xxxxxx xxxxxx (prețul mediu în farmacie constituie xx9 de lei) și xxxxxx la prețul de 123,27 de lei. Aceste xxxxxx xxxxxxxx urmează a fi xxxxxx xxxxxx xxxxxx, deci ele sunt necesare și acest fapt este xxxxxx prin xxxxxx xxxxxx.

De asemenea, Rusu Irina din xxxxx xxxxx xxxxxxxx. Prin urmare, pentru procurarea acestor preparate medicale, Rusu Irina solicită perceperea despăgubirilor xxxxxx sub forma unei sume de bani ce formează în medie prețul xxxxxx xxxxxx pentru următorii xx xxx: medicamentul xxxxxx – xx9 de lei x 36 luni (xxx) = 9 324 de lei; medicamentul xxxxxx - 120 de lei x 36 luni (3 ani) = 4 320 de lei. În total pentru procurarea xxxxxx xxxxxx necesare pentru xxxxxx xx x Rusu Irina va avea nevoie de 13 644 de lei.

Pornind de la principiul reparației integrale a prejudiciului și de la prezumția că cel obligat la repararea prejudiciului trebuie să restabilească situația care ar fi existat în cazul în care împrejurarea cauzatoare de prejudiciu nu survenea, reclamantele au considerat că de la data producerii prejudiciului până la momentul actual poate fi calculat venitul ratat sub forma de salariu, pe care Rusu Irina l-ar fi putut obține în mod normal, dacă nu ar fi intervenit fapta ilicită produsă la 03 februarie xxxx.

Deoarece la data producerii faptului ilicit Rusu Irina nu era oficial angajată în câmpul muncii, la calcularea despăgubirii se va ține cont de evoluția previzibilă și conform așteptărilor raționale a veniturilor ei, adică având studii superioare și activând în sfera învățământului, Rusu Irina ar fi putut obține un venit nu mai mic decât salariul mediu pe activități economice în sfera învățatului. Potrivit datelor publice și oficiale plasate anual pe pagina web a Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, salariul mediu pe activități economice în sectorul învățământului constituia: pentru anul xxxx – 3098 de lei x 11 luni = 34 078 de lei; pentru anul 2015 – 3 573,2 de lei x 12 luni = 42 874,4 de lei; pentru anul 2016 -3 761,1 de lei x 12 luni = 45 133,2 de lei. Pentru anul 2017 au luat ca punct de referință media pe anul 2016 – 3 761 de lei x 2 luni = 7 522,2 de lei. Total venitul ratat solicitat a fi încasat de la pârât pentru perioada xxxx-2017 constituie suma de 129 607,80 de lei.

Referitor la prejudiciul moral cauzat reclamantei Lidiei Litvinova reclamantele au indicat că aceasta este mama Irinei Rusu și dauna cauzată xxxxxxx fiicei sale la 03 februarie xxxx s-a răsfrânt într-un mod foarte negativ și traumatic și asupra stării sale xxxxxxx - xxxxxx, deoarece Rusu Irina este xxxxxx xxxxxxxx a ei. În acest xxxxxxx ea a investit nu doar resurse financiare pentru a-i xxxxxx un xxxxxx

xxxxxx, dar și foarte xxxxxx xxxxxx și xxxxxx. De la xxxxxxxre și până în prezent mama și fiica au fost de xxxxxx, au xxxxxx xxxxxx, s-au xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx toate xxxxxx și xxxxxx. Anume din acest considerent xxxxxxxle prin care a trecut și continuă să treacă Rusu Irina sunt xxxxxx de xxxxxxxle mamei xxxxxx, care a fost și continuă să fie alături de xxxxxx xxxxxx permanent.

Din cauza xxxxxxxx xxxxxxxx din 03 februarie xxxx, Litvinova Irina va fi privată de dreptul și xxxxxx de a-și xxxxxx xxxxxx xxxxxx pe xxxxxx xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx. Din această cauză, ea va fi xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Xxxxxxx de xxxxxx a Lidiei Litvinova în special xxxxxx xxxxxxx-xxxxxxx s-a xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Din cauza celor cauzate de medicii din cadrul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail”, Litvinova Lidia nu se xxxxxx xxxxxxx xxxxxxxx. În ultimii ani nu și-a putut permite îmbunătățirea calității vieții absolut deloc, deoarece tot venitul lunar este xxxxxx pe xxxxxx xxxxxx pentru xxxxxx, pe xxxxxx, xxxxxx. Prejudiciul moral cauzat și solicitat a fi încasat pentru reclamanta Litvinova Lidia este de 200 000 de lei.

În fine, în fața instanței de judecată reclamantele au solicitat constatarea faptului că xxxxxxxx xxxxxxxx de xxxxxx xxxxxx efectuată la 03 februarie xxxx de către medicii din cadrul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” pacientei Rusu Irina a fost una nejustificată, ilegală și a avut drept consecință xxxxxx xxxxxx xxxxxx a xxxxxxxx pacientei Rusu Irina; încasarea din contul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” în folosul reclamantei Rusu Irina a sumei de 2 000 000 de lei, cu titlu de compensare a prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale pârâtului; încasarea din contul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” în folosul reclamantei Litvinova Lidia a sumei de 200 000 de lei, cu titlu de compensare a prejudiciul moral cauzat prin acțiuni ilicite ale pârâtului; încasarea din contul IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” în folosul reclamantei Rusti Irina a sumei de 4 371,75 de lei, ceea ce constituie mijloace financiare cheltuite pentru procurarea medicamentelor prescrise pentru anii 2015- 2017; suma de 13 644 de lei pentru procurarea preparatelor medicale necesare pentru următorii 3 ani; suma de 129 607,80 de lei, ceea ce constituie venit ratat pentru perioada xxxx-2017, în total suma de 147 623,55 de cu titlu de compensare a prejudiciul material cauzat prin acțiuni ilicite ale pârâtului.

Prin cererea de majorare a pretențiilor au solicitat încasarea suplimentară a sumei de 1 210,61 de lei ca cheltuieli suportate pentru procurarea xxxxxx pentru perioada decembrie 2017 - iunie 20xx.

Prin hotărârea din 13 iulie 20xx a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Irina și Litvinova Lidia împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, intervenient accesoriu Ivașchevici Aliona cu privire la constatarea faptului, încasarea prejudiciului material și moral, a fost admisă parțial.

A fost încasată de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail” în beneficiul Irinei Rusu suma de 800 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cu titlu de prejudiciu material suma de 14 328,92 de lei.

A fost încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic

Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail” în beneficiul statului suma de 529,86 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, și de către Ivașchevici Aliona și menținută hotărârea din 13 iulie 20xx a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani).

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au indicat în hotărârile sale, în primul rând că, acțiunea înaintată de reclamantele Rusu Irina și Litvinova Lidia, în pofida criticilor invocate de părțile adverse, nu este tardivă, or Rusu Irina a aflat despre încălcarea dreptului său la 23 martie xxxx, atunci când a făcut cunoștință cu raportul de expertiză medico-legală nr.409 din 23 martie 2016 prin xxxxxxxxxx. Rusu Irina este xxxxxx cu xxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxx și respectiv xxxxxxx, decizie incorectă și neargumentată medical.

În continuare instanțele au constatat prezența condițiilor generale ale răspunderii delictuale în acțiunile IMSP Spitalul Clinic „Sfântul Arhanghel Mihail” și anume: fapta ilicită xxxxxxxxxxxxxx xxxxxxx -decizie incorectă și neargumentată atât prin datele din fișa medicală, cât și conform literaturii de specialitate. Xxxxxxxx xxxxxxx și xxxxxxx xxxxxxx putea fi evitată, vinovăția medicului xxxxxxx Aliona Ivaschevici, în acțiunile sale, constatate prin răspunsul nr.19381 al Procurorului sect. Rîșcani din 12 decembrie 2016 și ordonanța organului de urmărire penală din 11 iulie 2016 prin care doar medicului xxxxxxx Aliona Ivaschevici, i-a fost înaintată învinuirea în baza art.213 lit.a) Cod penal, fiind prezentă și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul cauzat reclamantei.

Mai mult, a fost reținut că, prin sentința din 22 iunie 20xx a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), Ivașchevici Aliona a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 213 lit. a) Cod penal, iar prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău procesul penal în privința Ivașchevici Alionei a fost încetat, însă faptul dat nefiind un motiv de reabilitare. Decizia instanței de apel a fost menținută de către Curtea Supreme de Justiție prin decizia din xx iunie 2019.

La stabilirea cuantumului prejudiciului material suportat, instanțele au reținut că persistă xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxx reclamantei Rusu Irina ca xxxxxxxxxxxxxxx, fapt ce a dus la admiterea parțială a pretenției.

Cu privire la prejudiciul moral, instanțele au relatat că suma de 800 000 de lei ar constitui o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat reclamantei Rusu Irina prin xxxxxxx nejustificată a xxxxxxx xxxxxxx (xxxxxxx xxxxxxx și xxxxxxx) la o xxxxxx, care la rândul ei a cauzat o xxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxx și xxxxxx pe viitor de a xxxxxxx și a xxxxxxx un xxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx. La fel, prejudiciul moral suportat de Rusu Irina se confirmă prin xxxxxx xxxxxxx xxxxxxx-xxxxxxx, fapt confirmat printr-un raport de evaluare xxxxxx de xxxxxxxul magistrul Nelea Panfil din cadrul AO Keystone Human Services Moldova.

În privința pretențiilor reclamantei Litvinova Lidia, instanțele le-au respins și au reținut că, însăși faptul intentării unei cauze penale cu înaintarea învinuirii față de persoanele responsabile și atragerea la răspundere penală a acestora, încasarea prejudiciului material și moral în folosul fiicei sale, constituie în sine o satisfacție echitabilă suficientă pentru orice prejudiciu moral suferit.

Cu privire la pretenția de încasare a venitului ratat, ținând cont de faptul că, nu s-a probat faptul că la data xxxxxxxx xxxxxxxx, reclamanta Rusu Irina se mai afla în relații de muncă și lunar beneficia de un salariu în cuantumul solicitat, ori conform carnetului de muncă, ultima înscriere a fost efectuată la 01 decembrie xxxx, concediere în baza art. 85 Codul muncii, durata contractelor individuale de muncă a expirat, nefiind probate prelungirea lor, instanțele au respins-o ca nexxxxxxtă.

La xx iunie 2020 personal și la 07 iulie 2020 prin avocatul Buguța Elena, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și a săvârșit erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

La 24 iulie 2020, Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, precum și a apreciat în mod arbitrar probatoriu și a săvârșit erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La 7 august 2020 (prin oficiul poștal), Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea au depus o referință la recursul declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, solicitând respingerea acestuia.

La 12 august 2020, Ivașchevici Aliona, reprezentată de avocatul Perți Ina, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca nexxxxxxtă și tardivă.

În motivarea recursului a evidențiat că instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

La 14 august 2020, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, reprezentată de avocatul Buguța Elena, a depus o referință la cererea de recurs declarată de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea, solicitând respingerea acesteia.

Prin încheierea din 4 noiembrie a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea, și de către Ivașchevici Aliona, reprezentată de avocatul Perți Ina, au fost considerate admisibile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs constată că, decizia recurată a fost pronunțată la 10 iunie 2020, expediată părților la 03 iulie 2020, fără a fi anexate probe ce ar confirma cu certitudine data recepționării acesteia, iar recursurile au fost declarate la xx iunie, 07 iulie, 24 iulie și 12 august 2020, fapt ce atestă că recurenții s-au conformat normelor procedurale legale și au declarat în termen recursul.

În corespundere cu art. 444 al Codului de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În plus, recurenta și intimații au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. (*mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs. Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75)

Subsidiar, în § 26 – 27 ale deciziei Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 al Codului de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând hotărârea contestată în raport de criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea, și de către Ivașchevici Aliona, reprezentată de avocatul Perți Ina, xxxxxxxte și care urmează a fi admise, casată decizia recurată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul examinării cauzei în fazele procesuale anterioare s-a constatat cu certitudine că, temei pentru intentarea acțiunii a constituit o xxxxxxxx xxxxxxxx la care a fost supusă Rusu Irina la 3 februarie xxxx și consecințele acesteia. Reclamanta a acuzat comitentul Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, în a cărei xxxxxx s-a xxxxxx xxxxxx de xx xxxx, de fapta prepusului său, medicului xxxxxxxx Ivașchevici Aliona, care în viziunea reclamantei a luat o decizie profesională incorectă, iar ca urmare Rusu Irina a suportat o xxxxxx xxxxxx a xxxxxxxx.

Ambele instanțe ierarhic inferioare examinând fondul cauzei au hotărât admiterea parțială a acțiunii privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat. În urma unei analize a motivării soluțiilor supuse criticii în recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că decizia instanței de apel nu poate fi menținută, or ea este bazată pe aprecierea arbitrară a probatoriului livrat de părți.

Astfel, în recursurile formulate, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” și Ivașchevici Aliona, au menționat *inter alia* că, acțiunea Irinei Rusu și Lidiei Litvinenco este tardivă, aducând în susținerea acestei idei mai multe raționamente. Criticile menționate într-un mod sau altul au fost înserate și în cererile de apel.

Este necesar de reținut că, considerentele referitoare la tardivitatea unei acțiuni urmează a fi examinate în primul rând, iar în dependență de concluzia trasă, de purces la fondul cauzei.

Așadar, instanța de recurs pentru a elucida aspectele abordate, va raporta circumstanțele prezentate la criticile invocate de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” și Ivașchevici Aliona, și va trebui să se asigure că instanțele, în cazul de față Curtea de Apel Chișinău, a îndeplinit condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului (a se vedea, în contrast, *Lebedinschi vs. Moldova*, hotărârea din 16 iunie 2015, § 31, 35 – 36; cauza *Nichifor vs. Moldova*, hotărârea din 20 septembrie 2016, § 29 – 31).

Potrivit art. 373 alin. (5) al Codului de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar conform prevederilor art. 390 alin. (1) lit. e), f) al aceleiași legi, decizia instanței de apel trebuie să conțină: motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă; concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

În cadrul dreptului la un proces echitabil se analizează dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri judiciare de a prezenta instanței observațiile, argumentele și mijloacele sale de probă, coroborat cu dreptul fiecărei părți ca aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv. Cu privire la aceste aspecte, obligația instanței de motivare a deciziilor sale este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea lor.

Conform jurisprudenței CEDO, noțiunea de proces echitabil presupune ca o instanță internă care nu a motivat decât pe scurt hotărârea sa să fi examinat totuși în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse, și nu doar să reia pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (cauza *Helle vs. Finlanda*, hotărârea din 19 decembrie 1997). Deși articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate (cauza *Taxquet vs. Belgia* [MC], nr. 926/05, § 91, CEDO 2010).

Potrivit celor invocate de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” și Ivașchevici Aliona, acțiunea reclamantelor este prescrisă de lege, or momentul începerii curgerii termenului, de adresare în justiție cu o acțiune de reparare a prejudiciului material și moral, trebuia să fie reținut din data de 03 februarie xxxx, data petrecerii xxxxxxxx xxxxxxxx sau cel târziu din 13 februarie xxxx, data xxxxxx Irinei Rusu din instituția medicală. Recurenții au menționat că, acuzațiile ce țin de modul de xxxxxx, modul în care a fost petrecută xxxxxx și consecințele acesteia, i-au fost cunoscute reclamantei imediat după ce au avut loc aceste acțiuni și nu mai târziu de xxxxxx xxx xxxxxx xxxxxx, fiind repetat explicat cele întâmplate, consecințele și prescripțiile pe viitor.

În pofida acestor fapte instanța de apel la pronunțarea asupra argumentelor din apelurile depuse de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” și Ivașchevici Aliona a apreciat în mod arbitrar probatoriul livrat de părți și a lăsat fără răspuns criticile apelanților referitoare la momentul începerii curgerii termenului de prescripție extinctivă.

În acest context se reține că, dintr-o parte instanța de apel reține argumentele reclamantelor în motivarea existenței prejudiciului material și moral și anume că: ”xxxxxxxxxxxxxxxx”, iar pe de altă parte nu le dă nici o valență juridică la expunerea asupra criticilor cu privire la tardivitatea acțiunii.

Astfel, Colegiul lărgit fără a se expune asupra faptului dacă acțiunea Irinei Rusu și Lidiei Litvinenco este tardivă, reține că, instanța de apel soluționând această problemă, în pofida prevederilor art. 373 alin. (5) din Codului de procedură civilă, a eșuat să dea un răspuns motivat la un mijloc hotărâtor în cauză, apreciind probele și declarațiile părților în ansamblu și nu separat.

Prin lipsa examinării temeiniciei argumentelor invocate mai sus, se constată că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv în această parte. Or, prin prisma principiului contradictorialității și egalității în arme, instanța de apel era obligată să asigure un echilibru just a intereselor ambelor părți implicate în proces. În esență, motivarea Curții de Apel Chișinău i-a pus într-o situație de dezavantaj pe Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” și pe Ivașchevici Aliona față de adversarii săi (a se vedea cauza Donadze vs. Georgia, hotărârea din 7 martie 2006, § 35 – 36).

Constatând toate cele relatate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conturează o opinie tendențioasă a instanței de apel de reținere și însușire a motivării din hotărârea primei instanțe, a argumentelor recurentelor-reclamante, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu, fără a răspunde la toate temeiurile invocate de părți, ignorând nemotivat unele afirmații și situații certe sau cel puțin nemotivând prevalarea unor circumstanțe, pe care s-a bazat soluția emisă, asupra celorlalte probe existente la dosar.

În atare situație, instanța de recurs apreciază că Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail” și Ivașchevici Alionei nu le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auziți combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că recurenta nu a reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le consideră necesare în vederea apărării punctului ei de vedere (cauza Blücher vs. Republica Cehă, hotărârea din 11 ianuarie 2005, cauza Carmel Saliba vs. Malta, hotărârea din 29 noiembrie 2016, § 65).

În acest sens, Colegiul lărgit reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson vs. Olanda, hotărârea din 26 martie 1996).

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a stabili că erorile judiciare xxxxxxxte în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază. Or judecarea

recursului, exercitat conform rigorilor impuse de art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, are caracter devolutiv numai pentru problemele de drept material și procedural.

În acest caz, art. 442 al Codului de procedură civilă prevede că în ordine de recurs nu pot fi administrate probe noi, ceea ce consolidează poziția susmenționată. Așadar, omisiunea instanței de apel de a aprecia toate probele în ansamblu, precum și de a constata relevanța argumentelor recurenților conduce inevitabil la încălcarea garanțiilor unui proces echitabil, din moment ce observațiile, într-un mod efectiv, nu au fost xxxxxxxte.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul judiciar consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate în recursurile formulate.

Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz și relevanța lor va putea fi supusă unei aprecieri juridice la o nouă rejudecare a cauzei (a se vedea, *printre alte autorități*, cauzele Kamil Uzun vs. Turcia, hotărâre din 10 mai 2007, § 64; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs. România (Marea Cameră), din 17 iulie xxxx, § 156).

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile declarate, de a casa decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar reținând că erorile procedurale admise nu pot fi corectate de instanța de recurs, cauza urmează a fi remisă la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța urmează să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, *spre exemplu* impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din xx noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 6 septembrie 20xx, § 52 - 53).

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, de către Rusu Irina și Litvinova Lidia, reprezentate de avocatul Doronceanu Olesea, și de către Ivașchevici Aliona, reprezentată de avocatul Perți Ina.

Se casează decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Irina și Litvinova Lidia împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal Sfântul Arhanghel Mihail”, intervenient accesoriu Ivașchevici Aliona cu privire la constatarea faptului, încasarea prejudiciului material și moral și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu